

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Выходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

PIK IX.

Ч. 102 (998).

ЧЕТВЕР, 25. СЕРПНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, AUGUST 25th, 1927.

No. 102 (998).

VOL. IX.

Капіталісти Злучених Держав замордували Сакка й Ванзеті

ЯК ВИКОНАНО ЕКЗЕКУЦІЮ НАД РОБІТНИЧИМИ МУЧЕНИКАМИ.

НИКОЛЯ САККО І БАРТОЛЬОМЕО ВАНЗЕТІ ДО ОСТАННЬОЇ ХВИЛІ ЗАЯВЛЯЛИ ПРО СВОЮ НЕВИННІСТЬ. — САККО І ВАНЗЕТІ БУЛИ СПОКІЙНІ І НА СМЕРТЬ ПИШЛИ ТАК ЧЕСНО І НЕПОХІТНО, ЯК ЖИЛИ І БОРОДИЛИСЯ. — ОСТАННІМИ СЛОВАМИ МУЧЕНИКІВ БУЛИ СЛОВА ПРАШАННЯ З РІДНИМИ І ПРИЯТЕЛЯМИ ТА ОКЛИКИ В ЧЕСТЬ ТОЇ ІДЕЇ, ЗА ЯКУ ІХ НА ДІЛІ ЗАМОРДОВАНО.

БОСТОН, Мас., 23. серпня. (стейтова тюрма Чарлстон). Сьогодні після 12 години вночі страчено на електричному кріслі **Ніколя Сакка** й **Бартольомео Ванзеті**. Ізлучи важко на смерть, вони до останньої хвилини їх життя голосно заявляли свою невинність в злочині в Савт Брейтрі. Дві хвилини після півночі тюремна сторожа ввела перше до смертної кімнати Честестина Мадейроса, якого страчено за поповнене ним вбивство. Після цього введено до смертної кімнати Сакка. Було 11 минут і 12 секунд по півночі. За менше як вісім минут його знято з електричного крісця мертвого. Ванзеті введено останнього. Він увійшов до смертної кімнати 20 минут після дванадцятої, а за шість минут знято його з крісця неживого.

за те, що тепер вони роблять зі мною!" — і електрична струя в 1950 вольтів спалила й дотригнула невинного робітника. **Формальності екзекуції.** Екзекуцію переводив офіційний кат Роберт Еліот. Після екзекуції тіло кожного небилика екзамінували чотирох лікарів — двох урядових, а двох "гостей". Між присутніми свідками в смертній кімнаті в часі екзекуції окрім кількох лікарів і тюремних урядників були також представники преси. Після екзекуції тіла вбитих Сакка й Ванзеті забрано до трупарні на вулиці Нортгров, де урядовий лікар Меграт переведе ще автопсію, а після того Оборончий Комітет, на припорушення рідні вбитих, займється похоронами. **В останнє відмовилися від попівської "розради".** Управитель тюрми Гендри в годині 8:40 вечером повідомив Сакка, Ванзеті й Мадейроса, що після півночі вони будуть страчені. За якийсь час пізніше він відвідав їх в друге і заявив, що всі три засуджені держаться бодро. Ванзеті цілий час проходжався в келі, а Сакко писав листа до свого батька в Італії. Він просив управителя тюрми, щоб він сповнив його волю і доручив цего листа в призначені руки. Разом з управителем прийшло до засуджених також і тюремний пії, щоб в останнє потішити і поєднати їх з християнською церквою, але й цим разом вони рішучо відказались від попівської "розради". **Останні відвідини.** В понеділок після обіду Сакка відвідала його дружина Роза, Ванзеті відвідала сестра Льюїджя, а Мадейроса його сестра Консуелью Аруда. В цим часі відвідав їх теж тюремний лікар Меклаклен. Після півторогодинного побуту вони в останнє розпрачалися з своїми найдорожчими і з спазматичним плачем опустили сїрі тюремні мурі. Від цього часу тюремна управа не впустила вже до них нікого і засуджені ожидали години смерті.

Оборонець Мусмано каже, що Сакко і Ванзеті найчесніші й найкращі люде, яких він колинебудь знав

МУСМАНО БОРОВСЯ ЗА ВРЯТУВАННЯ ЖИТТЯ САККА І ВАНЗЕТІ ДО ОСТАННЬОЇ ХВИЛИНИ. — ВСІ ШИБЕНИЦІ І ЕЛЕКТРИЧНІ КРИСЛА НА СВІТІ НЕ ЗМІНЯТЬ ДУМКИ ОБОРОНЦЯ ПРО НЕВИННО ЗАСУДЖЕНИХ.

БОСТОН, Мас., 23. серпня. — Адвокат з оборонного комітету Майкл Мусмано вийшов вчерашнім вечером після 11. години з офісу губернатора Фулера, кинув рукою і сказав: "Якщо губернатор відправив мене побачити державного прокуратора Ріднга, Я говорив з прокуратором та кож щодина, а коли вернувся я знову до губернатора, то

ДО ВСІХ ЧАСТИН КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ. (Спеціальна телеграма до "У.Р.В.")

ТОРОНТО, Онт., 23. серпня. — Політичний Комітет Ц.В.К. Комуністичної Партії Канади закликає всі частини партії з'органувати в днях 27. або 28. серпня під проводом Робітничої Оборончої Ліги масові мітинги жалоби Сакка й Ванзеті. Започаткувавши працю, партія повинна заклакати для кооперування й другі робітничі організації. Де нема з'організованої Оборончої Ліги, там партія повинна сама склакати мітинги, устроїти демонстрації для вияснення класових імплікацій та придбання членства для Робітничої Оборончої Ліги.

За Укр. Літпроком, В. Босович, секр.

БАРТОЛЬОМЕО ВАНЗЕТІ І НИКОЛЯ САККО, довголітні невинні в'язні американського капіталу, замордовані на електричному кріслі чарлстонської тюрми стейту Масузетс вночі з 22. на 23. серпня 1927 р.

по всему". Це означало, що вся можлива легальна оборона скінчилась. Пів до дванадцятої години Мусмано спитав тюремного управителя Гендри, чи він може ще побачити засуджених. Управитель відказався дозволити. Тоді представник преси, який був запрошений бути присутнім при екзекуції, запитував Мусмана, що він бажає переказати для Сакка й Ванзеті. На це адвокат Мусмано відповів: "Я бажав сказати їм обом, що в їх серцях є більше милости, як в серцях тих, що признають себе до старої реалії. Я власне бажав сказати їм про це. Я хотів сказати їм, що я знав про їх невинність і що всі електричні крісця і шибениці цього світа не в силі змінити мої думки. Я хотів ще сказати їм, що вони оба одні з найкращих і найбільш пожертвованих людей, яких я колинебудь стрічав та що вони люблять своїх товаришів з найбільшою щирістю". Тут Мусмано сів стомлений на крісло і почав розказувати репортереві газети, чому в нього пропала вже надія на врятування засуджених. "Я аргументував з губернатором через дві години, що він повинен здержати екзекуцію і дати засудженим спрoмугу вдатися до найвищого суду", ска-

РОБІТНИЦТВО ЦІЛОГО СВІТА ПРОТЕСТУЄ.

ВЕЛИКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 23. серпня. — Комуністи улянували нині перешкодити американським легіонерам відїти тут їхню конвенцію з початком слідуєного місяця.

250 робітників арештовано, а 43 полісменів ранено. В робітничій дальній зібралось 15,000 комуністів. Вони на вулицях попервертано, лавки повищено. Поліція думає, що це пригoтовлено для барикад.

Кожний американський автомобіль на вулицях Парижа знищено.

ЧОТИРОГОДИННА БІЛКА З ПОЛІЦЄЮ.

ГАЛЛЕ, Нмеччина, 23. серпня. — Багато осіб ранено а поверх сто арештовано в демонстрації, яку устроїли комуністи, щоб протестувати проти несправедливого засуду Сакка й Ванзеті. Між поліцією а робітниками прийшло до бійки, яка тревала чотири години.

ВУЛИЦІ ВКРИТІ РАНЕНИМИ.

КОПЕНГАГА, 22. серпня. — Кільканайцять тисяч симпатиків Сакка й Ванзеті зведи з поліцією поважну бійку. Вулиці вкриті раненими, між якими є багато полісменів.

Кілька осіб ранено в Гетенбургу. Великий здвиг робітників, що симпатизують з засудженими, устроїли демонстрацію перед американським консулятом.

ЛИГОН, Франція, 23. серпня. — Симпатизи Сакка й Ванзеті вилунали бойкот усім театрам, що показували американські кінофільми. Між поліцією і демонстрантами прийшло до бійки.

БОСТОН В ЧАСІ ЕКЗЕКУЦІЇ БУВ ВОЄННОЮ ТВЕРДИНЕЮ.

Тюрма, в якій вудбувалася екзекуція, була обставлена пішою й кінною поліцією на п'ять блоків.

БОСТОН, Мас., 22. серпня. — Ціле місто Бостон представляло собою нині одну узброєну твердиню. Щоб забезпечити себе на випадок нападу маси народа на тюрму, міські і військові власти підприняли всі можливі оборончі кроки. Стейтова тюрма Чарлстон, в якій має відбутися екзекуція Сакка й Ванзеті, обложена 800 пішими а 70 кінними полісменами. Поза тюрмою на ріці стало п'ятероють два поліційні човни. Кругом тюрма освітлена такими великими світлами, що видно як в білий день. Цілий дистрикт засипаний тайною поліцією. Перед тюрмою група

полісменів роздокладася з 500 бомбами, які наповнені газом, що спричинює плач-очей. Між поліцією, яку призначено сторожити тюремний дистрикт, розділено 16,000 ладунків амуниції. На випадок потреби перед самою брамою тюрми роздокладені два повні вози з амуницією. Крім того, пожарна сторожа розмістидася з шлангами на дахах всіх великих будинків, щоб на випадок демонстрації, можна ужити проти робітників струи води. Розложено також виділа з машиновими крисами. На п'ять блоків від тюрми не пропущано нікого з цивільного населення.

РОСПУКА РОБІТНИЦТВА НА ПЕРШУ ВІСТКУ ПРО ЕКЗЕКУЦІЮ.

Жінки мліли на вулиці Нью Йорку, коли побачили плякати, що Сакка й Ванзеті замордовано.

НЬУ ЙОРК, Н. Й., 23. серпня.

Чотирнайцять тисяч робітників зібрались в Юнон Сквейр, щоб протестувати проти виконання смертного вироку Сакка й Ванзеті.

Нагло у вікні комуністичного дневника "Фрайгайт" появилася паперова наліпка з червоним написом "Сакка замордовано!"

Мущини жахнулись, а жінки заплакали. Відтак многотисяч на маса почала співати "Інтернаціонал", але скоро пісня перервалася, бо у вікні "Фрайгайт" появилася другий плякат з написом: "Ванзеті замордовано!"

Повверх 20 жінок зімліли. Інші впали на хідник і тяжко гудали. Мущини голосно плакали.

Після кількох хвилин тяжкої мовчанки робітники відспівали "Інтернаціонал" і під напором поліції розійшадася до дому.

БОСТОН, Мас., 23. серпня. — Тіла Сакка й Ванзеті, заявив сьогодні Оборончий Комітет Сакка й Ванзеті, насамперед будуть виставлені для оглядин робітничої публіки в головній квартирі комітету на вулиці Гадувер, а відтак спадатися в крестополь. Попіл Ванзеті забере його сестра Льюїджя з собою до європейських країн, а відтак до Італії, а попіл Сакка забере дружина Сакка, що мешкає з двома дітьми в Бостоні. Активна членкиня комітету Глендвер Ебенс заявила, що для масового поширення, з облідач обох товаришів будуть вироблені спеціальні смертні маски.

ВЕЛИКІ ПРОТИАМЕРИКАНСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ЖЕНЕВІ.

Демонстранти повибивали вікна в палаті Ліги Націй й порозбивали склади американських товарів.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 23. серпня.

— 5,000 робітників, доведившись про страчення двох невинних робітників Сакка й Ванзеті в Бостоні, виконали атак на американський консулят, відтак заатакували готелі, американські склади, агенції туристів, а вкінці палату Ліги Націй, в якій повибивано вікна.

Деякі американські шапи знищено цілковито, а товари з них скидано у воду. Власти змобілізували 2,000 жовнів, щоб не допустити до дальших серйозних демонстрацій.

Після останніх відомостей одна особа вбита, а поверх 30 ранених.

Пожарна сторожа помагала поліції розганяти демонстрантів струєю води.

Демонстранти кричали "Геть убийників невинних людей!" "Геть Американців!"

Сакко пішов на смерть спокійно.

Сакко увійшов до кімнати дуже блідий, але спокійний. Ізлучи сміло і відважно між двома сторожами, він тільки кинув ясним зором по присутніх, що сиділи напроти крісця.

Він сів на електричне крісло і коли сторожі почали привязувати його реміньми, він крикнув піднимти голосом по італійськи: "Viva la anarchia!" (хай живе анархія!) А далі прожджав по англійськи: "Прачайте моя дружино і мої діти і всі мої приятелі!"

Всі сторожі кінчали заєпати ремінь, він поглянув ще раз на присутніх свідків і сказав: "Добрий вечір, панове!"

Коли ж його голову прикріплено і почали затягати чорний каптур, він в останнє крикнув: "Прачай моя мамо!" — і електрична струя в 2,000 вольтів перервала його життя.

Холоднокровність Ванзеті.

Після цього сторожі ввели Ванзеті. Він не показав по собі найменшої ознаки негевности, був дуже холоднокровний. Входячи до смертної кімнати, він привитався з кількома сторожами, що стояли на боці коло крісця. Він сів на крісло без ніякого приказу, а сідаючи, почав говорити:

Демонструють з червоними прапорами.

СІДНЕНТ, Австралія, 23. серпня. — Поверх 10,000 симпатиків Сакка й Ванзеті демонстрували вулицями міста з червоними прапорами та співали комуністичні пісні.

Минаючи американський консулят вони привітали його рідними кличками і вигуками.

"Я пращано деяким людям

ДОКІНЧЕННЯ НА ДРУГІЙ СТОРОНІ.